

NAŠA VAS

Skriti nameni in
tajni cilji v delovanju,
to so lastnosti vseh
meščanskih strank.
„Selo“.

GLASILO ZEMLJORADNIŠKE STRANKE ZA SLOVENIJO.

Izhaja vsak četrtek.
Stane celoletno 20 Din. (80 K)
„ pol leta 10 Din. (40 K)
za inozemstvo 35 Dinara letno
za Ameriko 5 Dolarjev

Uredništvo in upravništvo lista:
Celje, Razlagova ulica 11.
Glavni urednik: Anton Novačan.

Oglasi za vsak mm višine stolpca (64 mm) K 1-20
Mali oglasi do 30 mm stolpca (64 mm). . K 1-
Pri stalnih inseratih znaten popust.

V 8. številki „Naše Vasi“ z dne 5. januarja 1922 v članku, „Kocka je pala“ podpisanem po br. Antonu Mahen iz Trnovelj, se je pomotoma vrinilo ime g. poslanca Majcena. Takoj po izidu dotične številke našega lista nas je br. Anton Mahen na to pomoto opozoril in prosil, da popravimo krivico, ki smo jo proti njegovi volji s tem g. Majcenu storili.

S tem ustrezamo zahtevi br. Mahena in obžalujemo, da se je ta pomota vsled naglega primerjanja korekture z rokopisom vrinila v njegov natisnjeni članek. Uredništvo.

Kdor ima oči, naj vidi, kdor ima ušesa, naj sliši.

Dne 21. novembra 1921 je v Ljubljani zbor načelstva in zaupnikov SKS soglasno odobral predlog, naj se Samostojna Kmetijska stranka zopet pridruži Zvezi Zemljoradnikov. Soglasni sklep je bil navdušeno sprejet.

Razpravljalo se je o nekakšnih pogajanjih med SKS in Zvezo Zemljoradnikov. Na podlagi teh pogajanj in sklepov naj bi se združili obedve kmetijski organizaciji v eno nerazdružljivo celoto. Naročeno je bilo poslancema gg. Mrmolji in Kušarju, ter kmetu Ažmanu in uredniku Železnikarju, naj stopijo nemudoma v stik z Zvezo Zemljoradnikov in pripravijo vse potrebno za zopetno združitev bratskih organizacij.

Izjavljam: Do danes se navzlic soglasnemu sklepu zbora zaupnikov SKS še niso vršili med Zvezo Zemljoradnikov in delegati SKS nikakšni razgovori v smislu sklepa in povdarjam, da se tudi vršili ne bodo.

Samostojna Kmetijska stranka je bila zamišljena kot samostojna neodvisna stranka; cilj njenega programa je, da v zvezi z drugimi kmetijskimi strankami pripori kmečkemu, delavskemu in obrtniškemu stanu popolno enakopravnost, osamosvojitve v gospodarskem in političnem življenju in na tej podlagi postavi nerazdružljivi

temelj ujedinjeni državi Jugoslaviji. To je bil naš ideal, za katerega smo šli brezobzirno v boj, v svesti si gotove zmage.

Toda prišlo je drugače. Oni, ki so bili poverjeni, da izvršijo ljudsko voljo, so se izneverili svoji nalogi. Vstopili so sicer v Zvezo Zemljoradnikov, toda ostavili so bratske sotrpine, izdali naš program in pozabili v Beogradu na liste, po čigar upognjenih hrbtih so splezali v višavo.

Zbor zaupnikov je dne 21. nov. 1921 v Ljubljani, s tem da jih je napotil pod vsakim pogojem nazaj v Zvezo Zemljoradnikov, izrekel njihovemu dosedanjemu delovanju nezaupnico.

Mesto nazaj tja, kjer je njihovo mesto — k Zemljoradnikom — šli so preziraje ljudsko voljo v vlado, našim kmečkim stremljenjem nasprotno vlado.

Dne 28. decembra 1921 sklicali so v Celje zbor zaupnikov. Tudi na tem zboru so doživeli presenetljivo razočaranje. Veliko število zavednih kmetov je pred koncem in po podanem protestu zapustilo zborovanje.

Tudi ta protest ima značaj nezaupnice.

V statutih o izboru kandidatov SKS za konstituantno izdanih v Ljubljani dne 27. septembra 1920, po naročilu strankinega vodstva, beremo na strani 5 doslovno: Istočasno prilagamo list „Častno izjavo“ ki jo mora kandidat podpisati. Pod svoj dobro čitljiv podpis naj zapiše tudi svoj poklic, bivališče in hišno številko ter zadnjo pošto. Ravnotako zahtevajte, da podpiše na istem listu nahajajoči se odstopno pismo, ki ga shrani strankino vodstvo in ga v slučaju, da se poslanec izneveri naši stvari, vodstvo odpošlje predsedniku ustavotvorne skupščine, s čimer dotičnik preneha biti poslanec. S tem je preskrbljeno, da bodo naši poslanci pošteni ali pa bodo nehali biti poslanci.

Kot uvod — evangelij — k programu SKS beremo na 2 strani: Dne 1. junija 1919 se je ustanovila na

ustanovnem zborovanju v Ljubljani Samostojna Kmetijska Stranka.

To je najlepši dokaz, da je veliki čas našel slovenskega kmeta pripravljene, zavednega in uverjenega, da bo kmetu pomagal — le samo kmet, da bo za kmeta delal in skrbel — le samo kmet, da se bo za kmeta žrtvoval — le samo kmet, da bo zemljoradnikove koristi mogel, hotel in znal braniti — le samo kmet, zemljoradnik jugoslovanski, ki ve in občuti sam na svoji koži, kako, kje in kedaj ga čevelj žuli!

Slovenski zemljoradnik se hoče otresli tujega jerobstva, hoče se osvoboditi suženjstva in se ne usraši nobenega boja.

Slovenski zemljoradnik je v stanu in hoče stopiti na lastne noge, hoče misliti s svojo glavo!

Slovenski kmet je šel v borbo za svojo stanovsko osamosvojitve, poslal je v Beograd 8 (9) poslancev, uvažujoč, da more kmetu pomagati — le samo kmet, zaupal jim je svoje težnje v zavesti, da bo za kmeta delal in skrbel — le samo kmet.

Obožaval je svoje poslance kot mučenike. Bil je težke boje v družini, v stanu, s sosedi, prijatelji in znanci, s klerikalci, liberalci in drugimi strankami, pretrpel je sunke in očitavanja, toda vstrajal in zmagal pri volitvah, v dno duše prepričan: da bo kmetove koristi znal braniti — le samo kmet.

Bridko razočaran stiska slovenski zemljoradnik svoje pesti: Izvolil je poslance, poslal jih je v Beograd, poslal jih je v Zvezo Zemljoradnikov, kjer naj ramo ob rami s srbskimi, hrvatskimi, dalmatinskimi in drugimi zastopniki jugoslovanskih zemljoradnikov delujejo in rešujejo kmeta v celokupni državi iz odvisnosti njegovih izkoriščevalcev.

Naši poslanci pa so po kratkem boju zapustili jim v fronti odkazane postojanke, izdali so svoje kmetске brate in se pridružili združenim kmetiskim neprijateljem. Zvezali so se z

radikali in demokrati, kojih pradedje so v boju za staro pravdo poraženega Matija Gubca kronali v Zagrebu z razbeljeno krono. Zvezali so se s turškimi velikaši, katerih pra- in pradedje so nekdanj požigali domove slovenskemu kmetu, morili in vlačili njegove žene, hčere in sinove v temno sužnost dol v globoko Turčijo.

Vprašam Vas, vi tisoči slovenskih kmetov, ali bomo še nadalje trpeli to igro?

Tisoči odgovarjajo gromko: Ne!

Poslali smo poslance v Beograd, imamo jih pravico tudi odpoklicati in na podlagi gori omenjenega odstopnega pisma. Kdor ni z nami je proti nam. Kdor dela proti našim koristim, ni naš prijatelj.

Dragi bratje in tovariši! Dokler smo ječali pod klerikalnim in liberalnim jarmom, razcepljeni in razdvojeni, bilo nam je težko. Odkar smo zasnovali in utrdili lastni dom, Samostojna Kmetijska stranka, odvabil se je marsikomu kamen od srca. Čutil se je med svojimi domačega in prostee je dihal. Večina tistih, ki so se nam vrinili za voditelje, je brezobzirno poteptala toli zaželjeno kmečko samostojnost, prodala je nas in naše glasove demokratom in sedaj, ko smo prodani in osramočeni — mašijo nam usta. Prepozno! Kmet jih je spoznal! Tisti slovenski kmet, ki se je znal v svojih političnih zrelosti otresti dosedanjih klerikalnih in liberalnih sovragov, otresel se bo tudi svojih navideznih prijateljev, ki so ga „bolno opekli“. Bratje in tovariši! Naše mesto naj ne bo na mehkih in mehkužnih sedežih, naše meslo je na črni trdi zemeljski grudi, ki naj zveže vse kmečke trpine cele države pod nemomeževano zeleno zemljoradniško zastavo.

Naše mesto je tam, kjer se bori srbski, bosanski, hrvatski, banaški in dalmatinski kmet za pravico in enakopravnost. Naše mesto ni tam, kjer pasejo trebuhe in uživajo udobni mir, naše mesto je tam, kjer je delo in

A. N.

Potovanje v Macedonijo.

Visoko gori nad Velesom se ustavi naš voz, da konji oddahnejo od naporene strmine in si počijejo za nove strme ovinke, ki nas ločijo od Ovčjega polja. Ogledujemo si vinograde, ki leže v prostranih prisojnih lehah, pa so zapuščeni in medli, trs krmežljiv in nizek in malo rodovit, ker ga je vzela bolezen, a amerikanca še tu ne poznajo. Konja topočeta in se muhata, kočijaž-turčin pripoveduje nekaj v slabi srbo-bolgarščini mojemu sopotniku, staremu gospodu Paji, ki mu pritrjuje s kašljanjem in vzdihovanjem Gospod Paja me opozori na razgled spodaj pod nami. Tista-le cesta na levo pelje na Bitolj, ona na desno drži na Kosovo. V daljavi sivi albansko gorovje, ki skriva v sebi vse tajne in skrivnosti srbijanskega umika leta 1915 in vse muke srbijanskih si-

nov, ki so raje umirali, kakor da bi se udali sovražniku. Vse pogorje, kolikor ga dosežemo s prostim očesom, je golo in mrtvo skalovje, kraška puščava brez drevja, žalostna domačija redkih grmičev in slaba paša ovcam in kozam. Gospod Paja pravi, da so tod bili velikanski gozdovi in da so jih uničili Turki. Preleni ali pa tudi nemočni, da bi lovili puntarje in hajduke srbske po teh razsežnih gorah, so Turki kratkomalo požgali gozdove in tako vzeli naravno zavetišče srbski raji. Čudna je bila ta turška sila, čudna in kratkotrajna! Dobrih tisoč let so gospodovali nad velikim delom tega sveta in povsod zapustili le žalostne sledove svojega gospodstva. Kamor Turčin stopi, trava več ne raste, poje nekje naša narodna pesem. Tudi mnogi drugi narodi so že onemogli in legli v grob zgodovine, toda zapustili so človeštvu trajne blagoslovljene sadove svojega življenja. Stari Judi

sve to pismo, Grki nedosežno kulturo, Rimljani civilizacijo, Turki pa nič. Njih kri se je penila tisoč let po bojiščih Evrope, Azije in Afrike, dokler jih ni ubil turški klerikalizem in razkošno življenje v haremu. Njih mogočni Alah je danes majhen ponižen bog, ki životari v bogomraku svojega polumesece in ima komaj toliko, da si nabaše svoj ožgani čibuk enkrat na dan. —

Gospod Paja pa je vesten mož in nas priganja, da krenemo dalje. Visok uradnik v kmetijskem ministrstvu še noče upokojilve, naš gospod Paja, ker čuti v sebi še moč in poklic, da deluje tudi v novi državi. V mladih letih je bil profesor kmetijske stroke in si je navlekel pljučno bolezen, ki ga mori in sili na večno pokašljevanje. Suhoten možič z belo brado je zelo živahen, zelo delaven in bister in podjelen. Kdo na njegovem mestu bi si upal na tako dolgo in naporno pot?

Pozdravljen, gospod Paja, in prijazni ti spomini iz lepe Slovenije, o kateri si mi toliko pravil, ko sva se vlekla čez Ovčje polje.

Da, to čudovito Ovčje polje se je odprlo pred nami, ko smo premagali zadnje strmine, kakor obljudljena dežela. Od Vardarja do Štipa, v daljini 45 kilometrov in menda v taki širini, je Ovčje polje ena sama visoravan, ena sama črna masna zemlja, taka, da bi jo jedel, kakor pravi naš Mrmolja. Toda kakor je rodovito tako je zapuščeno. Tu bi lahko živeli tisoči, zadovoljno in srečno pod zdravim južnim podnebjem, zakaj pšenico lahko dvakrat seješ in dvakrat v letu žanješ, slavno pšenico-belico, debelo kakor leča. Namesto bogatih in obljudenih vasi pa je rastreseno po Ovčjem polju le nekaj redkih naselij, ubogih in zanemarenih, da se Bog usmili. Kočice so sphane in zbite iz blata, pomešanega s slamo, ker šibja

boj. Boj bo težak. toda zmagala bo pravična stvar, rešen bo kmet, rešena in utrjena bo toli ljubljena država pretečega pogina.

Naše mesto je v celodržavni Zemljoradniški stranki. Živela Zveza Zemljoradnikov!

Senčur na Gorenjskem, 10. jan. 1922.

Franc Kuralt,
zemljoradnik.

Razkol med Samostojneži.

Odgovor „Domoljuba“ št. 1 z dne 4. jan. 1922.

Po tem naslovom poroča „Domoljub“:

Na prva dva odstavka mu ne bom odgovarjal, na ta naj mu odgovore poslanci SKS. če imajo samozavest, da so težki očitki krivični. Tretjega naj navedem doslovno:

„Nezadovoljneži ustanavljajo novo stranko in sicer srbsko. Ne vemo, kakšni so ti možje, zdi se nam pa, da mnogi izmed njih niso zato nezadovoljni, ker so samostojneži prodali slov. kmeta, temveč zato, ker sami niso potom slovenske Samostojne stranke prišli do korita in upajo imeti pri srbski stranki več uspeha. Vsaj kar se tiče Kuralta iz Senčurja, se zdi, da bo nova stranka že takoj iz začelka ravno radi njega veliko trpela na ugledu. O nadaljnjem poteku razdora bomo še poročali.“

Po zaslugi klerikalnih listov je pri nas Srb in naj bo to gospod ali kmet osovražen. Vsega zlega je kriv Srb. Klerikalci je sovraštvo do Srba prešlo v kosti in mozeg. Ne bom zagovarjal srbskega gospodina, pač pa srbskega kmeta. Kakor je naš kmet bil do nedavna na milost in nemilost izročen klerikalnemu režimu, tako trpi danes srbski kmet pod radikalnim in demokratičnim pritiskom. Tudi on kakor naš kmet se je naveličal hlapčevstva in izkoriščevanja in sedaj trga verige. Vsak člen katerega odtrga, pomenja zanj več samostojnosti in svobode. Svobodne srbske kmečke stranke se naš klerikalizem bolj boji kot vseh drugih strank v državi, ker ve, da bo zaveden in neodvisen srbski kmet prinesel samostojnost in svobodo celokupnemu kmečkemu stanu v državi. Ko se to zgodi, bo tudi slovenskemu klerikalizmu bila zadnja ura. Ko se to zgodi, tedaj boš tudi ti kmet, ki trpiš še sedaj nad seboj klerikalno jerobstvo postavljen pred vprašanje: Ali z nami, ki predstavljamo 80% prebivalstva in smo faktični posedniki zemlje, ki tvori kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev,

ali s par brezdomovinci, pokornimi hlapci rimskega klerikalizma. Ko spregledaš, šel boš s kmetom in v tem bo svoja rešitev.

„Domoljub“ misli, da je s tem, ker imenujejo Zemljoradniško stranko srbsko, nagromadil in združil v tej edini besedi vse, kar je kedaj pisal proti Srbom. Še samo ime „srbsko“ naj zadostuje kler. kmetu, da si niti od daleč ne bo upal ogledati tega srbskega sirašila.

„Nezadovoljneži ustanavljajo novo stranko in sicer srbsko“, tako piše „Domoljub“.

Iz tega stavka je razvidno, da računa ta list na nepoučenost in za bitost svojih „bravcov“.

Kako pridemo slovenski kmečki nezadovoljneži, če nas hoče že tako imenovati, do tega, da snujemo srbsko stranko? Kaj pa, če bi „Naša Vas“ prinesla lepega dne poročilo, da klerikalni nezadovoljneži snujejo novo muslimansko stranko? „Domoljub“ bi odgovarjal: „Naša Vas“ političen list Zemljoradniške stranke za Slovenijo v Celju, piše, da snujejo nezadovoljni klerikalci novo muslimansko stranko, dasiravno ve, da že obstoji, tako odgovarjam jaz: „Domoljub“ dobro ve, da zemljoradniška stranka že obstoji in ima 10 neodvisnih poslancev v Beogradu več kakor vsa klerikalna stranka s Kmečko zvezo vred.

Kar se tiče korit, bom odgovoril po koritarsko.

Nekdaj sem prašal tovariša kmeta: Vse sorte prešiče sem že imel, te in one pasme, prav ta pravih pa ne morem dobiti, katere imaš ti za najbolj prave? —

„Sorta gor, sorta dol“, pravi, „tist so ta prav prešiči, ki samo na korita mislijo in gnoj delajo.“

Upam da se z Domoljubovim poročevalcem razumeva in gotovo mi bo pritrnil, ker me dobro pozna, da sem v vsem svojem delovanju vedno in dosledno odganjal prešiče od korita, katerega polni kmet s svojo krvjo in znojem marsikateri teh pitancev je bolno zakrutil, ko ga je zadeł oster vžig mojega biča. Zato se umevno zagajajo v me, obirajo me od strani, napadajo zavratno — ti napadi pa so meni v zadoščenje za moje dosedanje delovanje. Ko bi me „Domoljub“ hvalil, bi se mislilo, da se strinjam z njim in mnogo številni prijatelji, ki poznajo moje nesebično delo, bi mi obrnili kot neznačajnežu hrbet, tako se pa čisto dobro počulim med tistimi poštenjaki, katerim je rešitev kmeta pri srcu ne pa pri žepu.

in bos je. Začudi se mojim slovenskim besedam, položi roko na čelo in maje z glavo.

— Az orjem! — odgovori s tankim jasnim glasom in takoj vpraša, odkod sem, da ne govorim srbsko. Vežem s slovenščino nekaj mi znanih bolgarskih besed in že s tretjim stavkom sva v pravem macedonskem dijalektu. Ima otroke in ženo, živi tako in tako, kakor se pač skomigne z rameni, torej ne prehudo. Po kratkem molku me vpraša, če bo še kaj vojne, češ, ti si učen gospod, ti boš že vedel. Odgovorim mu, da je ne bo, da je ne bo nikoli več in se obrnem v stran, da bi se premagal in mu ne pokazal, kako me je ganilo njegovo vprašanje. Ti dobri macedonski mož! Objel bi te za to vprašanje, ti dobri macedonski mož. Veliko so trpeli ti kraji, stoletja so divjale tod vojske in nedavno so se topli na Ovčjem polju Srbi in Bolgari, dva brata, Srbi in Bolgari, dobiček od tu prelite bratske krvi pa je imela Rumunija.

Neumestno se mi vidi trditev „Domoljuba“, da bo nova stranka ravno radi Kuralta veliko trpela na ugledu. Tu vidimo, kam pripelje slepa strast. Če bo stranka radi Kuralta trpela, more biti to le v korist klerikalni stranki. Namesto da bi mi bil hvaležen in si kot poljski jud mel roke in mirno čakal na profit, katerega bo imel zaradi Kuraltovih nerodnosti, „Domoljub“ milo javka za ugled nove srbske stranke.

Jaz pa pravim drugače: „Domoljub“ ne napada samo radi tega, ker ve, predobro ve, da sem ravno jaz tisti, ki je marsikaterem klerikalnemu pristašu polegnil mreno iz oči in ga iztrgal klerikalnim krempljem; on ve, da bom s podvojeno silo deloval, sedaj ko se čutim varnega v bratski stranki, za osamosvojitve kmeta.

„Domoljub“ napada v enem in istem članku samostojne poslance in jim očita neomejeno sebičnost in korita, napada pa tudi mene in nehoti potrjuje, da nisem pri nobenem koritu. To naj bo doslednost! „Domoljub“ napada vse, kar ne služi njegovim nakanam in rimskemu klerikalizmu in najsi bo to dobro ali slabo.

Vsled tega se na njegove napade ne bom več oziral.

„Domoljub“ ve, da mi je med kmeti kmet Kuralt bolj nevaren kakor deset liberalnih advokatov, zato taka gonja proti njemu. Franc Kuralt.

Domača politika.

Korošec in Hrv. Blok.

G. dr. Korošec je svetu oznanil da treba vsilvarili prečansko fronto, to je pomenilo, da bi se rad združil več ali manj tesno s Hrvaškim Blokom. Klerikalci so napeli vse sile, da bi to dosegli. Toda Radič naših klerikalcev noče, pač pa bo odtrgal od njih hrvatske, bosanske in dalmatinske klerikalce. Tako ostanejo naši klerikalci sami v celi Jugoslaviji. Kaj poreko k temu njihovi volilci, ki že itak godrnjajo proti izključnemu vodstvu duhovnikov, zvemo menda kmalu. Pametni in pošteni pristaši Ljudske stranke pa že danes prehajajo k nam slovenskim Zemljoradnikom.

Sporazum med Srbi in Hrvati na vidiku?

Vse stranke, tudi današnje vladajoče, se goreče pečajo z vprašanjem sporazuma med Srbi in Hrvati. Naš zemljoradniški poslanec Jovanovič je imel v parlamentu sijajen govor, s katerim je odkril vso revščino dosedanje protihrvatske politike. Kje bi že bila Jugoslavija, da niso Radiča

zapirali in preganjali, temveč se s Hrvati sporazumeli. Zdaj vsi slovenski listi, ki so ščuvali proti Hrvatom, pišejo pomirljivo — in kmalu homo doživeli, da bodo g. Radiča v zvezde kovali, dočim so že pisali, da je „norec“. Povdarjamo, da je bila ravno „Naša Vas“ prvi slovenski list, ki je v svoji prvi številko v članku „Slovenec i Hrvat“ pisala za spravo med Srbi in Hrvati in opomnila Slovence, da je naša naloga ne hujskanje, pač pa plemenito posredovanje med dvema ponosnima bratoma. Do sporazuma priti mora, če hočemo zdravo, silno Jugoslavijo, kateri se bo lahko pridružila tudi Bolgarija.

Kaj bo z izplačevanjem 20%?

Dve leti in pol že pričakujejo Slovenci in Hrvati, da jim vlada izplača tistih 20%, ki jih je odtegnila povodom kolekovanja starih avstrijskih novčanica. Vsi naši poslanci so volilcem obljubovali, da bodo vse storili, da ljudstvo dobi svoje nazaj. Toda naši poslanci, posebno samostojni, se pečajo z vsemi drugimi rečmi — z mešetarijami in z visoko politiko, katere ne razumejo — pravih ljudskih koristi pa ne zastopajo. Vlada priboljšuje poslancem dnevnice, uradnikom plače, ljudstvu pa nalaga vse večje davke in nazadnje mu še tisto ne vrne, kar je obljubila in kar je vrnilo dolžna. Poglej, ljudstvo, svoje poslance in sodi jih!

O 20% odbitkih spregovorimo prihodnjič v temeljitim članku.

Domače vesti.

Kdor bere „Našo Vas“, jo spoštuje in rad ima, vpošlje nemudoma naročnino. Kdor „Našo Vas“ sovraži, pa jo bere, ker ne more biti brez nje, pošlje nemudoma naročnino. Kdor pa je sploh še ne bere, naj se temu privadi in pošlje naročnino.

Oče zemljoradniškega pokreta br. Avramović je prebil težko bolezen in zopet lahko dela za veliko našo stvar. Spomladi se pripravlja na daljše bivanje med Slovenci, da si okrepi svoje zrahljano zdravje. Mi ga že v naprej pozdravljamo in kličemo: Dobro nam došel v Slovenijo, ki jo toliko ljubi!

V prid Dijaški kuhinji v Celju se vrši v soboto, dne 21. januarja ob 8. uri zvečer v spodnjih prostorih Nar. doma domača veselica, na katero se vabijo vsi prijatelji naše revne mladine. Dobra jedila in pristno pijačo bo v obilni meri preskrbel gostilničar

nimajo. Od daleč izgledajo, kakor pri nas kupi z repo ali korenjem, ki jih čez zimo pokrijejo z zemljo; še dalje od nas pa izgledajo kakor gobe, ki niknejo v polju po blagem dežju. Tu orjejo njive kakor se jim poljubi, ali pa kakor potegnejo voli. Brazd ne delajo ravnih, mar jim je, zakaj zemlje je dovolj. Orjejo plitko, še ne ped globoko, brazde vlečejo v polukrogu in njiva ti je risana kakor pavji rep. Orjejo letos tu, drugo leto pa letošnjo njivo pustijo v ledini, zakaj zemlje je dovolj. Nedaleč od ceste zagledam orača. Poprosim gospoda Paja, da bi ustavili in orača obiskali. Poviknem s ceste na njega. Dedec se zravna in se okrene; pri črnih bivolihi pa se ni nič poznalo, da so se ustavili, tako počasi lezejo te žalostne živali.

Nagovorim orača v slovenščini in stopim bliže. Zdaj ga še le vidim dobro. Dolg je in suh kakor petelinja noga. Brke ima košate, ko Kraljevič Marko, glavo zavito v robec, turške hlače z obeskom od zadaj iz raševine

Ali bo še kaj vojne? Kaj briga kmeta vojna, kaj je njemu za to, če se bogati gospodje med seboj skregajo in pošljejo svoje podložne, da se davijo, ubijajo, streljajo, koljejo ko živali med seboj? Kmet ljubi mir, ker ga edini zna ceniti in ker njega vojna najbolj občutno zadene. Moj Macedonec je bil vsled mojega zatrdila, da ne bo več vojne, ves zaverovan v mene. Jaz pa sem ogledoval njegovo zaprego. Plug ni plug, zato imenujejo to reč ralice. Nima lemeža in ne črtala. Na močni zapognjeni hrastovini je pritrjena ostra železna motika, ki orje ali bolje rečeno rahlja zemljo. Os, v katero je pričvrščena ralice, je dolga in gre spredaj do bivolskega jarma, zadaj pa v višavo v plužni rog. Orač drži z desnico rog in tako pluži, v levici pa ima strašno dolgo palico, s katero pika bivoles v zadnjo stran in jih poganja. Vsled silno dolge plužne osi sta bivola daleč spredaj in cela zaprega nelična in nerodna. Stari Paja je pravil, da je

neki nemški učenjak za časa nemške okupacije v Macedoniji proučeval te ralice in izjavil, da so popolnoma enake ralicam, ki so jih izkopali v razvalinah stare Troje. Trojo pa so porušili mnogo sto let pred Kristusom; torej je življenje v Macedoniji, vsaj kar se pluga tiče, še tam, kjer je bilo pred Kristusovim rojstvom. Macedonski orač je imel svoje veselje z nami in je živahno govoril svoj jezik. Toda, ko ga je stari Paja vprašal nekaj po srbski, je umolknil in postal malomaren. Poslovili smo se od njega, stari Paja je nekaj godrnjal in se pokaljevaje zbasal na voz. Turčin je opletel konjiče z bičem in popeljali smo se dalje po lepem Ovčjem polju.

Ko smo bili že precej daleč, se ozrem nazaj po mojem Macedoncu. Stal je še vedno na mestu, visok in z roko na čelu. Zgrbljena črna bivola pa sta strmela v zemljo in pobesila gobce do tal.

(Dalje prihodnjič.)

Zaupnike naše stranke prosimo, da nam natančno opišejo krajevne razmere svojega okoliša in da nam poročajo o stanju posameznih strank v svojih občinah. Nove zaupnike, ki se priključajo, pa prosimo, da to storijo že v zglednem pismu na „Našo Vas“.

Čenče „Slovenskega Gospodarja“ o neenakem obdačenju Slovenije in Hrvatske proti obdačenju v Srbiji in Črni gori so žalostne, ker imajo namen, da našo stranko postavijo v slabo luč. Stvarno o davkih bomo še govorili. Klerikalci so imeli v vseh vladah do ustave svoje ministre, torej takrat, ko so se določali davki tudi za naše kraje. Zakaj niso takrat pazili na to, da bi davki bili pravični in enaki za vse kraje Jugoslavije? Ko dobi Zemljoradniška Stranka večino in podre današnje vlastodržce in naše nazadnjaške klerikalce, bomo v očistihi hiši Jugoslavije razrezali grenki kolač davkov tako pravično, da nam bodo današnji pristaši klerikalcev ploskali in obžalovali, da se nam niso že prej pridružili.

Kmetijski List je v svoji zadnji številki povedal, da si je br. Mahen dal članek „Kocka je pala“ napisati. To si bomo zapomnili, ko bomo presojali možganske zmožnosti posameznih samostojnih umnih glav. Nič jim ne pomaga in resnica je: Bajs so delali, pa je korito ratalo!

Do 20. februarja bomo lahko delali po svoji mili volji, ne da bi nas „Kmetijski list“ napadal. Tako so mu zapovedali samostojni papeži in kardinali v Ljubljani. Mi tudi po 20. februarju ne bomo napadali, ampak le resnico bomo pisali. Zakaj ste tako nežni? Sicer se pa 20. februarja ne bo nič hudega zgodilo. Zemljoradniška stranka je tu in brez nas se ne bo odločevalo, ali naj vas posili — zemljoradnike sprejmemo nazaj ali ne. Ne mislite, da je brat Mahen pogoje v članku „Kocka je pala“ stresel kar tako iz rokava.

Ponavljamo še enkrat: Z SKS se bomo vedno sporazumeli, z njenimi poslanci, ki so izdali Zemljoradnike, pa nikoli ne! Amin!

Srbska Zemljoradn. Stranka. Vsi klerikalni listi in tudi samostojneži hujskajo proti naši stranki s tem, češ, da je naša stranka srbska. Nas ni sram, da se družimo s srbskimi kmeti, dočim se klerikalci in samostojneži družijo z srbsko propalo gošpodo, ker so sami tudi propali! Kmalu se bomo družili tudi s hrvatskim seljakom in vsi trije: Slovenec, Srb, Hrvat bomo v slogi in v delu pognali koritarje v Jugoslaviji k vsem črnim vragom. Potem bo Slovincem donelo srbsko in hrvatsko ime sladko na uho! Če pa bode, vi klerikalci in samostojneži, še dalje hujskali proti nam z besedo „srbski“, vam zapojemo pesmico, da vas bo zeblo v srcu. Slovenski kmet, hrvatski seljak in srbski zemljoradnik pa si podajo roke in preženejo vse špekulante, ki živijo v politiki samo od besed, a ne od vsakdanjega kruha trde resničnosti.

„Slobodni dom“, glasilo Radićeve hrvatske republikanske seljačke stranke nas je v svoji številki z dne 16. januarja in sicer v poročilu o našem prvem zemljoradniškem zboru v Celju, prav strogo in ostro pograbil. Pred vsem pravi, da je bil naš urednik Novačan do nedavno strasten demokrat. Naš urednik je morda v resnici strasten mož, toda strasten demokrat in sploh demokrat nikoli ni bil. Dokler ni bil še urednik „Naše Vasi“, se Novačan sploh ni brigal za politiko, k večjemu da se je šalil z njo. Bil pa je vedno in iskreno in

fanatično za Jugoslavijo in bi prijel za vrat samega g. Stjepana Radića, če bi bil prepričan, da je g. Radić sovražnik jugoslovanske ideje kot take. G. Radić ima velike zasluge za probu hrvatskega kmeta in bo gotovo, kakorkoli so ga preganjali demokraci, danes jutri našel način, kako poravnati državi škodljivi srbsko-hrvatski spor, če bodo v Beogradu pametni. Tudi naj vzame g. Radić na znanje, da mi nismo srbska zemljoradniška stranka, ampak da smo le slovenski del te stranke, ali pa slovenska zemljoradniška stranka. Z našim srbstvom lovijo kaline naši klerikalci. G. Stjepan Radić, ki je kulturen mož in izkušen politik, vendar ne bo sumnil slovenskega književnika „srbstva“! V prvi številki „Naše Vasi“ in sicer v članku „Slovenec i Hrvat“ smo dovolj jasno poudarili naše slališče napram Hrvatom. Nam Slovincem so Hrvati ravno tako dragi in mili kakor Srbi, Zagreb (brez Judov) ravno tako ljubimo kakor Beograd (brez Cincarjev).

Volkovi. Po vseh krajih naše države so se pojavili volkovi, ki po belem dnevu delajo ogromno škodo po vaseh, posebno v južnih krajih. Oni so tako vsiljivi, da je ponekod zbog njih onemogočen promet. Od vseh slučajev je najznačilnejši tisti, ki se je zgodil, kakor poroča beogradska „Politika“ v neki vasi na Kosovem v planini Čičevici.

Šest volkov v krdelu, ki so gnali pred sabo volkuljo, je pridrelo v vas. Ko je videla, da jo volki dohitvajo, je volkulja preskočila v ovčjo stajo in se skrila v kolu, kjer je bilo zloženo trnje. Ovce so se splašile in so začele mekati tako silno, da je gospodar pogledal v stajo. Bil je brez orožja, toda ko opazi volka, zagradi vile in ga ubije. V tem pa začuje pred stajo strašno tuljenje; vseh šest volkov je poskušalo preskočiti v stajo. Gospodar je začel klicati na pomoč, toda še le čez pol ure so prihiteli kmetje, neki z vilami, neki z motikami, največ pa golih rok, ker niso vedeli, kaj je. Toda predno so prišli do hleva, volkovi so jih napadli in začela se je obupna borba. Kmetje so obdelovali volkove z vilami in motikami, goloroki pa so obupno vpili na pomoč. Tuljenje besnih volkov je vzdignilo vso vas. Prihiteli so seljani od vseh strani in še le po dolgem mučnem boju se jim je posrečilo razgnati volkove. Preko 10 vaščanov je obležalo na bojišču, vsi grozno razmesarjeni in izgrizeni.

Drugi slučaj se je zgodil v vasi Maričicu v okraju Rosamiškem. Šli so kmetje s svojimi ženami v bližnjo vas po opravkih. Naenkrat jih napade krdelo volkov in razmesari 4 moške in tri ženske. Sodeč po izjavah kmetov, so bili volki stekli; zato so vse ranjence poslali v Pastenrjev zavod v Niš.

Tudi v okolici Sarajeva so volkovi tako predrzni, da se klatijo v neposredni bližini mesta. V sami beogradske okolici ni nič bolje in je zelo nevarno potovati, posebno ponoči.

Gospodarstvo.

Ribarski tečaj na Bledu.

V dneh od 28. do 30. decembra prošlega leta vršil se je na Bledu prvi tečaj za umetno ribarstvo. Vodil je tečaj naš znani najboljši in svetovno vpoštevani ribarski strokovnjak prof. Ivan Franke ob primernem številu vdeležencev.

Na Bledu se nahaja še staro ribje vališe ob potoku Rečica, ki tvori glavni dotok jezera. To vališe je dal odsek za ribarstvo Pokrajinske

uprave, oddelka za kmetijstvo adaptirati ter opremiti z novimi modernimi takozvanimi Scherbelhuberjevimi valilnimi aparati. V nekaterih bližnjih studencih pa napravili provizorična vališča, tako da znaša kapaciteta cele naprave do pol milijona iker. Te blejske naprave so le začasne, ker se namerava zgraditi to leto nov moderni ribogojni zavod v Bohinju z velikim vališčem (za poldrug milijon iker) in primernimi ribniki za odgojevanje ribjega zaroda. Načrti za to največjo ribogojno napravo se že izdelani in zasiguran je tudi že potreben kredit. Iz tega centralnega zavoda namerava se zalagati vsa manjša lokalna vališča z ikrami, dočim bi se zarod dobavljal direktno ribarskim gospodarjem. Potrebno pa je, da se interesnejše poznajo temeljito in to tudi praktično z vsemi posli umnega ribogojstva. V to svrhu je sklenil odsek za ribarstvo pri oddelku za kmetijstvo prirediti večdnevne ribarske tečaje, katerih prvi se je vršil zadnje dni lanskega leta na Bledu. Čas za njega prireditve diktira narava. Kakor lansko leto, so se tudi letos trstile postevi radi majhnih voda izredno pozno in tako se je vršil glavni lov za plemo baš o Božiču.

Naš izkušenj prebogati ribarski nestor prof. Ivan Franke obdelal je s svojimi predavanji na tem prvem tečaju poleg splošnih naukov o ribah in ribogojstvu predvsem pridobivanje iker, njih umetno oplojevanje in valenje. Vdeleženci so imeli priliko praktično spoznati vsa dela v ribjem vališču, osmukanje plemenk in samcev,

vlaganje iker v valilnice (ali ležnice hrv.) Primerno reguliranje vodnega dotoka itd. Konečno se je gospod predavatelj dotaknil tudi vprašanja prepotrebne varstva naših ribjih voda in zatiranja škodljivcev ribarstva, pri katerem treba nastopiti z vsemi sredstvi. Poslednji dan se je priredil kratek izled v Sotesko, kjer nudi Sava-Bohinjka vse razne oblike gorskega toka. Tu je videti mnogo drstišč, posebno od postaje nizdol do mostu in pod jezero v Štengah.

V zgodnji pomladi, ko pride čas za vlaganje zaroda v proste vode, se bo vršil drugi ribarski tečaj na Bledu, ki bo obravnaval v glavnem odgojevanje zaroda in umno gospodarjenje v ribjih vodah. Želeli je, da se tega tečaja vdeležijo poleg kmetijskih in gozdarskih strokovnjakov posebno tudi naši kmetovalci, ki imajo priliko in veselje udeleževati se na tem pri nas še sila zanemarjenem gospodarskem poiju.

Dragocenost vsake hiše je lekarnarja Fellerja prijetno dišeči „Elsafluid“, najboljši sredstvo za drgnjenje hrbta, rok, nog in celega telesa, kot kosmetikum za negovanje zob, zobnega mesa, ust, glave i. t. d. Močnejši in boljši kakor francosko žganje. 3 dvojne steklenice ali 1 specialna steklenica skup z zamotom in poštnino za 48 K pošilja: Eugen V. Feller, Stubica donja, Elsatrg št. 318, Hrvatska.

Širite list „Naša Vas“

Kavo, cikorjo, sladkor, žganje, sol, milo, cerkvene sveče, sveče za krst in svečnico ter sploh vse špecerijsko blago kupite najcenejše v novo urejeni špecerijski trgovini

J. Dečko, (tik farne cerkve)
(prej Milan Hočevan), podružnica Ljubljanska cesta nasproti Nar. doma. Kdor enkrat kupi, ostane odjemalec.

Tisoče ljudi v vseh deželah sveta uporabljajo že 25 let prijetno dišeči **Feller-jev „Elsafluid“** kot kosmetikum

za nego zob, zobnega mesa, glave, kot dodatek k vodi za umivanje, ker je radi svojega antiseptičnega in čistega osvežujočega delovanja najboljšega učinka. Ravno tako je priljubljen kod krepko blago delujoče in

vrlo prijetno sredstvo za drgnjenje

hrbta, rok, nog in celega telesa. Je mnogo močnejši in delujoči nego Francosko žganje in najbolje sredstvo te vrste. Tisoče priznanja! Z zamotom in poštnino za vsakega:

3 dvojne ali 1 specialna steklenica 48 K

Za prodajalce:

12 dvojn. ali 4 specialnih steklenic 168 K

24 dvojn. ali 8 specialnih steklenic 280 K

36 dvojn. ali 12 specialnih steklenic 394 K

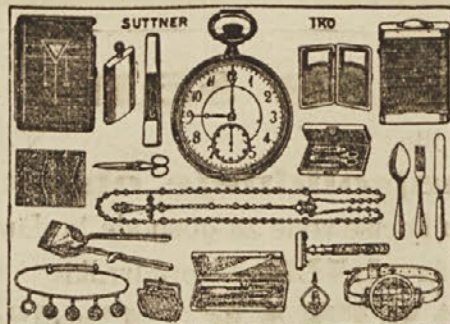
Poštnine prosto na Vašo pošto. Kdor denar naprej pošlje, dobi še popust v naravi.

Primot: Elsa obliž za kurja očesa 5 K in K 750; Elsa mentolni klinčič 12 K; Elsa posipalni prašek 11 K; Pravo Elsa riblje olje 85 K; Elsa voda za usta 36 K; Elsa kolonska voča 41 K; Elsa šumskimiris 41 K; Olycerin 6 in 30 K; Lysol, Lisoform 30 K; Kineski čaj 3 K; Elsa mrčmasni prašek 15 K; Strup za podgane in miši po 8 in 12 K.

EUGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA donja, Elsatrg št. 318, Hrvatsko.

Našli bode

za lastno uporabo in darila predmete v zlatu, srebru, nakite, ure, verižice, prstane, uhane, narokvice in krstne spominske obeske, ter od raznih potrebščin

Tvorniške tvrdke H. SUTTNER, Ljubljana, št. 979.

kaj iščete

pri znani firmi Suttner po najnižjih dnevnih cenah v najlepšem modernem izdelku.

Žlice, nože in vilice, škarje, žepne nože, doze za cigarete in duhan, strojeve za brijanje, nažigače i. t. d.

vsebuje sjajni katalog s slikami od

Došlo je fino angleško blago!

Vsakovrstne športne, lovske, promenadne in salonske obleke izgotavljam po najmodernejšem kroju točno in solidno 5-3

MAKS ZABUKOŠEK
CELJE, Cankarjeva ulica št. 2.

Naznanilo.

Dovoljujem si Vas vljudno opozoriti, da imam redno v zalogi vse v vojaško opremo spadajoče predmete. Izdelujejo se vse vrste uniform, čepic, kakor za vojake, železničarje, policijo, žandarje, finančne stražnike, poštarje, ognjegasce itd.; istotako tudi vsakovrstne športne čepice za gospode, dame in otroke. Velikanska zaloga kožuhovine in kožuhovinskih izdelkov. Prevzamem vsa v mojo stroko spadajoča naročila ter izdelujem iste točno in po najnižji ceni.

Sytle kožuhovine se prevzamejo v snaženje kakor tudi vse vrste kožuhovine čez poletje v shrambo. Kože vseh vrst se prevzamejo v ustrojenje. Surove kože kupujem po dnevni ceni

M. FRÖHLICH

krznarija in izdelovalnica čepic
CELJE, Kralja Petra cesta 11
13-10

USNJE

vseh vrst po
najnižji dnevni
ceni dobite pri
tvrdki

F. FAGANEL
Gosposka ul. 26
CELJE.

J. Fr. Bach's Comp.
Celje

trgovina z deželnimi pridelki,
s sirovimi kožami in usnjem.

Kupuje vsako množino sirovih kož po najvišjih dnevni cenah kakor kože lisic, dihurjev, podlasic, mačk, jazbec, srn, koz, ovc, veveric, krlov, polhev itd. — Sprejema tudi vsakovrstne kože v ustrojenje. 2-1

FRANJO BIGAJ

urar državne železnice
CELJE, GLAVNI TRG 14

Oglejte si 52-9
manufakturno trgovino

J. KUDISZ

Celje-Gaberje št. 16,

nasproti vojašnici Kralja Aleksandra.

Priporoča se vsem odjemalcem:
:: na drobno in debelo. ::

Dospela je velika množina inozemskega blaga po zelo nizkih cenah; na primer sukno za moške in ženske obleke, čefir, šifon in raznovrstno manufakturno blago.

„Pri kmetu“

ANTON FAZARINC

(preje Srimc)

CELJE, Kralja Petra cesta.

Priporoča svojo bogato
zalogo špecerijskega in
kolonijaln. blaga, semen
in deželnih pridelkov.

Postrežba točno in solidna!

Cene zmerne!

Kupuje vse vrste deželnih
pridelkov. 13-10

Priporoča se tvrdka

PETEK & DRUG,

CELJE

trgovina s špecerijskim in
kolonijalnim blagom
in kupuje vse de-
želne pridelke
po najvišjih
dnevni cenah. 13-10

**Kupim
okrogel les**

na vagon naložen franko vsake
postaje v tuk. okolici ali franko
Celje in tudi stoječ les v vsaki
množini. Ponudbe poslati na

IVO ČATER,

parna žaga v Celju. 5-4

Zaloga zlatnine in srebrnine kakor
tudi žepnih in stenskih ur in budilk
najboljše vrste po najnižjih cenah.
Popravila se izvršujejo točno in
po zmernih cenah proti 2 letnemu
jamsivu. 26-10

FRANC SODIN

tovarna strešne in zidne opeke

LJUBEČNO pri CELJU,

:: poštni predal 73 ::

Gostilna in veleposestvo Bukovžlak 13-10

Izdelovalnica sodavode in pokalic

Gaberje št. 8 pri Celju

nasproti vojašnici Kralja Aleksandra

se vsim cenjenim odjemalcem toplo pri-
poroča. :: Postrežba točna in solidna.

A. M. BALDASIN.

ŠPECERIJSKO BLAGO

se najcenejše kupi pri tvrdki:

ANTON MOČNIK, Celje

Glavni trg št. 8. 13-10

ZLATARSKA TVORNICA!

Izdelovanje srebrnine in zlatnine, špecijalitete
doze za svačice in smodke. — Občinstvu se
toplo priporoča

IVAN BEUC, CELJE

Gosposka ulica. 26-10

Franc Čater

posestnik in lesni trgovec v CELJU
se priporoča 13-10

za nakup in prodajo
vsakovrstnega lesa.

Samo v hiši št. 25!

M. Baumgartner

CELJE □ Gosposka ulica št. 25 □ CELJE

Velika zaloga vsakovrstnega novega pohištva
domačega in tujega izdelka.

Divani, madraci, pernice, odeje, i. t. d.

➡ Kompletna oprema za novoporočence. ➡

Cene zmerne. 17-7

Delo solidno.

**Stavbeno in pohištveno mizarstvo
Franjo Vehovar, Celje.**

Prevzame vsakovrstna stavbena in pohištvena dela
ter jih v najkrajšem času izgotovi. Velika zaloga
vsakovrstnega pohištva. :: Delo solidno. :: Cene
zmerne. :: Za blago se garantira. 13-10

TISKARNA A. RODE

Vizitke, poročna naznanila, zavitki, pisma, računi, bolete,
vabila, lepaki, letaki, posmrtnice, cirkularji, stroškovniki,
trgovske karle, knjige v vseh velikostih, brošure, časopi-
si ter sploh vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela v
eni ali več barvah. :: Izdelovanje štampilj iz kavčuka.

LASTNA KNJIGOVEZNICA

izvršuje vsa v svojo stroko spadajoča dela ceno in okusno.

CELJE, RAZLAGOVA ULICA 12.

Prepričajte se sami

da kupite

najceneje in najsolidneje obleke
za gospode in dečke. Sukno najfinejše vrste za gospode in dame.

Vse krojaške potrebščine pri tvrdki

Celje IVAN MASTNAK Celje

Kralja Petra cesta št. 31. 13-10

Istotam izdelovanje oblek po najnovejši modi

Lastnik, izdajatelj in odgovorni urednik: A. Novačan.

Tiska: A. RODE, Celje.